T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2020 / 351
KARAR NO : 2020 / 429
KARAR TR : 13.07.2020

ÖZET : 5510 sayılı Kanun uyarınca tespit edilen fark işçilik prim borcunun iptali istemiyle açılan davanın, anılan Kanunun 85 ve 101.maddeleri uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerekti hk.

-

K A R A R

-
-

Davacı : A. C.
Vekili : Av. D.D.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. B. T.

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkiline ait taşınmaz üzerinde kaçak yapı yapıldığından bahisle Beykoz Belediyesi tarafından idari para cezası ve yıkım kararı verildiğini, ayrıca SGK'ya ihbarda bulunulduğunu; bunun üzerine davalı kurum tarafından inşaat işlerinden dolayı yeterli işçilik bildiriminde bulunulmadığından bahisle 44.329,32.-TL.lik prim hesaplanarak müvekkilinden bu tutarın ödenmesinin istenildiğini; müvekkili tarafından bu cezanın kaldırılması için davalı kuruma dilekçe ile başvuruda bulunulduğunu ifade ederek; kesilen prim borcunun iptali istemiyle 1.3.2018 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL ANADOLU 29.İŞ MAHKEMESİ: 27.9.2018 gün ve E:2018/95, K:2018/470 sayı ile, "(…)Dava konusunun idari para cezasına itiraz olduğu tespit edilmiştir.

Dava konusu İstanbul Sgm İl müdürlüğü Beykoz Sgm tarafından 18.01.2018 tarih, 379314 sayılı fark prim borcu cezasının konusu yapılan alacak sebebinin prim asıl alacak ve gecikme cezaları ile ilgili olmayıp yeterli işçilik bildiriminde bulunulmadığı iddiası üzerine davalı Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından kesilen idari para cezasının iptali talebinin söz konusu olması, iptali talep edilen idari para cezasına konu alacak prim asıl alacak ve gecikme cezası ile ilgili olmaması, İdari para cezası ile ilgili olması nedeniyle, 5510 sayılı yasanın 86-89-102. Ve müteakip maddeleri uyarınca mahkememizin görevsizliğine karar vermek kanaati hasıl olmuş(…)"tur gerekçesiyle; davanın görevsizlik nedeniyle reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 6.İDARE MAHKEMESİ: 11.3.2020 gün ve E:2019/2540 sayı ile, "(…)5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 88. Maddesinin 19. fikrasında; "Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde; Kurumun, alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir." hükmü ile 85. maddesinin 3. fikrasında ise "Bu maddenin birinci ve ikinci fikrasında belirtilen usûllerle Kuruma bildirilmediği tespit edilen asgarî işçilik tutarı üzerinden Kurumca re'sen tahakkuk ettirilen sigorta primleri, 88 inci ve 89 uncu maddeler dikkate alınarak işverene tebliğ edilir. İşveren, tebliğ edilen prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde Kuruma itiraz edebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazın reddi halinde işveren, kararın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde yetkili iş mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvurulması, prim borcunun takip ve tahsilini durdurmaz." kuralı yer almaktadır.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 101. maddesinde; "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." kuralına yer verilmiştir.

Dosyanın incelenmesinden;

-Davalı İdarenin dava konusu 18.01.2018 tarih ve E.379314 sayılı işlemi ile -özetle, davacının işyeri ile ilgili olarak yapılan araştırma neticesinde, yeterli işçilik bildiriminde bulunulmadığı, özel inşaat işi ile ilgili olarak 1.427675,46 TL maliyet bedeline %9 asgari işçilik oranının %25 eksiği uygulanmak suretiyle hesaplanan 128.490,79 TL fark işçilik miktarı üzerinden tahakkuk eden 44,329,32 TL sigorta priminin tebligatın alındığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ödenmesi, yolunda işlem tesis edildiği,

-Davacı tarafça, bu işlemin iptali istemiyle İstanbul Anadolu 29. İş Mahkemesinde açılan davada, 27.09.2018 tarih ve E:2018/95; K:2018/470 sayılı karar ile, dava konusu işlem, prim borcu olmayıp yeterli işçilik bildirimi yapılmamasından kaynaklı idari para cezası olarak nitelendirilerek, davanın görev yönünden reddine karar verildiği, (UYAP kayıtlarında karara karşı istinaf yoluna gidilmeyerek kararın kesinleştiği)

-Bunun üzerine dava konusu işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu meyanda, Mahkememizin 31.12.2019 tarihli ara kararı ile, dava konusu 18.01.2018 tarih ve E.379314 sayılı işlemin dayanağının işçiler için ödenmesi gereken sigorta prim borcu mu olduğu veyahut işçi bildirimin yapılmamasından dolayı verilen idari para cezası mı, olduğunun sorulması üzerine, Sosyal Güvenlik Kurumu Beykoz Sosyal Güvenlik Merkezinin 20.02.2020 tarih ve E.3108894 sayılı yazısı ile, dava konusu işlemin, davacının, kaçak inşai yapı sırasında çalıştırdığı kişiler için sigorta primi beyanında bulunmadığından çıkarılan fark işçilik prim borcu olduğu, bildirilmiştir.

Bu durumda, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda prim borcu tahakkuk ettirilmesine ve gecikme zammına ilişkin işlemlerin iptali ve iadesi istemiyle açılacak davalarda idare mahkemelerinin görevli olduğuna ilişkin bir hükme yer verilmediğinden ve anılan Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde iş mahkemesinin görevli olduğu hükmüne yer verildiğinden prim borcunun iptali istemiyle açılan işbu davada yukarıda yer verilen mevzuat uyarınca adli yargının görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluşu ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesinde; "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesinin karar vermesine değin erteler. Yargı merciince, önceki görevsizlik kararına ilişkin dava dosyası da temin edilerek, gerekçeli başvuru kararı ile birlikte dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." kuralına yer verilmiş olup, anılan düzenleme kapsamında dava dosyası ile birlikte İstanbul Anadolu 29. İş Mahkemesinin 27.09.2018 tarih ve E:2018/95; K:2018/470 sayılı dosyasının da mahkemesinden temin edilerek, her iki dosyanın birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 13.07.2020 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247sayılı Yasa'nın 27.maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesi'nce anılan Yasa'nın 19. Maddesinde öngörülen usul ve yönteme uygun biçimde başvuruda bulunulduğu anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık görülmediğinden görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 5510 sayılı Kanun uyarınca tespit edilen fark işçilik prim borcunun iptali istemiyle açılmıştır.

5510 sayılı Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Asgari işçilik uygulaması ve uzlaşma" başlığını kaşıyan 85. Maddesinde, "İşverenin, işin emsaline, niteliğine, kapsam ve kapasitesine göre işin yürütümü açısından gerekli olan sigortalı sayısının, çalışma süresinin veya prime esas kazanç tutarının altında bildirimde bulunduğunun tespiti halinde, işin yürütümü açısından gerekli olan asgarî işçilik tutarı; yapılan işin niteliği, kullanılan teknoloji, işyerinin büyüklüğü, benzer işletmelerde çalıştırılan sigortalı sayısı, ilgili meslek veya kamu kuruluşlarının görüşü gibi unsurlar dikkate alınarak tespit edilir. Söz konusu tespitler, Kurumun denetim ve kontrolle görevlendirilmiş memurları tarafından yapılır.

Kamu idareleri, döner sermayeli kuruluşlar kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar ile bankalar tarafından ihale mevzuatına göre yaptırılan işlerden ve özel nitelikteki inşaat işlerinden dolayı bu işleri yapan işveren tarafından yeterli işçilik bildirilmiş olup olmadığı Kurumca araştırılır. Bu araştırma sonucunda yeterli işçiliğin bildirilmemiş olduğu anlaşılırsa, eksik bildirilen işçilik tutarı üzerinden hesaplanan prim tutarı, 89 uncu madde gereği hesaplanacak gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte bir ay içinde ödenmek üzere işverene tebliğ edilir. Tebliğ edilen prim ve gecikme cezası ve gecikme zammının ödendiği veya ödeneceğinin işveren tarafından yazılı olarak taahhüt edilmesi halinde borç kesinleşir. Kuruma verilecek taahhütnamede üstlenilen ödeme yükümlülüğünün yerine getirilmemesi halinde, işveren hakkında 88 inci ve 89 uncu maddeler uyarınca işlem yapılır. Tebliğ edilen prim ve gecikme cezası ve gecikme zammının ödenmemesi, taahhütname verilmemesi veya Kurumca işyerinin denetlenmesine gerek görülmesi durumunda Kurumca inceleme yapılır.

Bu maddenin birinci ve ikinci fıkrasında belirtilen usûlerle Kuruma bildirilmediği tespit edilen asgarî işçilik tutarı üzerinden Kurumca re'sen tahakkuk ettirilen sigorta primleri, 88 inci ve 89 uncu maddeler dikkate alınarak işverene tebliğ edilir. İşveren, tebliğ edilen prim borcuna karşı tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde Kuruma itiraz edebilir. İtiraz takibi durdurur. Kurumca itirazın reddi halinde işveren, kararın tebliğ tarihinden itibaren bir ay içinde yetkili iş mahkemesine başvurabilir. Mahkemeye başvurulması, prim borcunun takip ve tahsilini durdurmaz.(…)"hükmüne;

Kanunun, "Primlerin ödenmesi" başlıklı88. maddesinin 19. fıkrasında; "Kurumun prim ve diğer alacaklarının tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulamasından doğacak uyuşmazlıkların çözümlenmesinde; Kurumun, alacaklı biriminin bulunduğu yer iş mahkemesi yetkilidir." hükmüne;

Anılan Kanunun "Uyuşmazlıkların çözüm yeri" başlıklı101. maddesinde ise, "Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür." Hükmüne yer verilmiştir.

Dava dosyalarının incelenmesinden, davacının işyerine ilişkin olarak, Beykoz Belediye Başkanlığınca, kaçak yapıldığı iddia edilen yapıların inşai faaliyetleri sırasında çalıştırılan sigortalıların, 5510 sayılı Kanun yönünden incelenmesi için ilgili yazıların davalı kuruma gönderildiği; davalı İdarece, işverene idari para cezası haricinde, ayrıca; yapılan kaçak yapılarla ilgili, kuruma yeterli işçilik beyanında bulunmadığı gerekçesiyle, Noksan İşçilik Prim borcu hesaplaması

yapılarak 44.329.32 TL ana para tutarında fark işçilik prim borcu tahakkuk ettirildiği ve 18.03.2018 tarihli, 379314 sayılı yazı ile durumun davacı/işverene bildirildiği, bu işlemde, sigorta priminin tebligatın alındığı tarihten itibaren bir ay içerisinde ödenmesinin mümkün olduğunun belirtildiği; davacı tarafından tahakkuk ettirilen fark işçilik prim borcunun iptalinin idareden talep edildiği, bilahare aynı istemle adli ve idari yargı yerlerinde bakılan davaların açıldığı; buna karşılık, adli yargı yerinde, dava konusu uyuşmazlığın "idari para cezasına itiraz" olduğu değerlendirmesiyle hüküm kurulduğu anlaşılmıştır.

Olayda, uyuşmazlığın davacının, kaçak inşai yapı sırasında çalıştırdığı kişiler için sigorta primi beyanında bulunmadığından bahisle çıkarılan fark işçilik prim borcuna ilişkin olduğu açıktır.

Bu durumda, taraflar arasındaki uyuşmazlık 5510 sayılı Kanunun 85. Maddesinde belirtilen fark prim borcunun hesaplanmasına ilişkin olduğundan, uyuşmazlığın çözümünde, anılan Kanunun 85 ve 101.maddeleri uyarınca İş Mahkemesi görevlidir.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 6. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile İstanbul Anadolu 29.İş Mahkemesinin 27.9.2018 gün ve E:2018/95, K:2018/470 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 6. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İstanbul Anadolu 29.İş Mahkemesinin 27.9.2018 gün ve E:2018/95, K:2018/470 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 13.07.2020 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Hicabi DURSUN	Üye Şükrü BOZER	Üye Mehmet AKSU	Üye Birol SONER
	Üye Aydemir TUNÇ	Üye Nurdane TOPUZ	Üye Ahmet ARSLAN